IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji stałej do spraw ekonomiki edukacji i nauki (nr 7)**

z dnia 26 października 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży

– podkomisji stałej do spraw ekonomiki edukacji i nauki (nr 7)

26 października 2021 r.

Podkomisja stała do spraw ekonomiki edukacji i nauki, obradująca pod przewodnictwem posła **Tomasza Zielińskiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– omówienie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2022 (druk nr 1624) w zakresie działania Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Przedstawienie przez posłów koreferentów propozycji wniosków do opinii Komisji w zakresie:

1) części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9,
d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym z zał. nr 10;

2) planów finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 11:
a) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
b) Narodowego Centrum Nauki;

3) planów finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:
a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,
b) Centrum Łukasiewicz;

4) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk:
a) wydatki z zał. nr 2,
b) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9;

5) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9;

6) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej:
a) wydatki z zał. nr 2;

7) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe poz. 11, 26, 29, 52,
a) programy wieloletnie w układzie zadaniowym z zał. nr 10;

8) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów:
a) 801 – Oświata i wychowanie:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
b) 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:
– wydatki z zał. nr 2
– dotacje celowe z zał. nr 8;

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Murdzek** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Latała** kanclerz Polskiej Akademii Nauk wraz ze współpracownikami, **Michał Janasik** wiceprezes Centrum Łukasiewicz ds. finansowych i komercjalizacji wraz ze współpracownikiem, **Piotr Sadowski** dyrektor Biura Finansów i Kontroli Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wraz ze współpracownikiem, **Zbigniew Marciniak** przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Marcin Liana** zastępca dyrektora Narodowego Centrum Nauki, **Andrzej Mastalerz** rektor AWF przedstawiciel Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz **Julian Srebrny** wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UW.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Kalinowska-Wójcik**, **Marta Artymińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Witam państwa bardzo serdecznie. Szanowni państwo, na wstępie mam taką propozycję, jeżeli nikomu to nie przeszkadza, to proponuję, aby osoby wypowiadające się robiły to bez maseczki. Będzie wygodniej. Pozostałe osoby będą mieć maseczkę, więc myślę, że będą zachowane te wymagania…

Otwieram posiedzenie podkomisji stałej ds. ekonomiki edukacji i nauki. Porządek dzienny posiedzenia obejmuje punkt: omówienie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2022 (druk nr 1624) w zakresie działania Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Przedstawienie przez posłów koreferentów propozycji wniosków do opinii Komisji w zakresie części przypisanych Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Czy są uwagi do porządku dziennego posiedzenia? Nie widzę. Stwierdzam, że porządek został przyjęty.

Witam bardzo serdecznie na dzisiejszym posiedzeniu pana Wojciecha Murdzka, sekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki. Witam wszystkich przedstawicieli instytucji, witam państwa posłów, witam sekretariat Komisji.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Szanowni państwo, mam taką informację dla tych, którzy nie uczestniczyli w naszej podkomisji, że nasza podkomisja nie jest tak do końca do omawiania kompleksowo budżetu. To dzisiejsze posiedzenie służy tak naprawdę temu, aby posłowie koreferenci – po krótkim przedstawieniu informacji przez pana ministra i ewentualnie po tych częściach, które dotyczą różnego rodzaju instytucji – mogli zadać pytania i rozwiali wątpliwości, aby jak najlepiej przygotować swoje koreferaty, które będą przedstawione na jutrzejszych i kolejnych posiedzeniach w tym tygodniu. Zatem bardzo bym prosił, abyśmy trzymali się tych punktów: omawiali część budżetu, następnie będą ewentualne pytania, chyba że nie będzie jakichkolwiek wątpliwości.

Punkt 1.4 obejmuje część budżetową 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz Plany finansowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Centrum Łukasiewicz. Bardzo proszę o zabranie głosu sekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki pana Wojciecha Murdzka.

Sekretarz stanu Ministerstwa Edukacji i Nauki Wojciech Murdzek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zgodnie z zaleceniem pana przewodniczącego będę starał się mówić krótko. Ewentualnie później w pytaniach oczywiście, przy koreferacie i później… W razie potrzeby rozwiniemy skrzydła na Komisji, jakby była taka potrzeba.

Szanowni państwo, część 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka – po stronie dochodów to jest kwota 62 000 tys. zł. Nie będę czytał końcówek, żeby było szybciej. To są różnego rodzaju zwroty, tytuły rozliczeń. Nie jest to jakaś istotna część.

Wydatki – to już jest kwota 27 989 000 tys. zł. To rzeczywiście jest już istotne, w tych wydatkach zauważamy wzrost o ponad 1 500 000 tys. zł, czyli blisko 6% wzrostu. Oczywiście, tak jak zwykle podkreślamy, to jest przede wszystkim szkolnictwo wyższe i nauka – ponad 27 500 000 tys. zł. Ta pozostała część to jest ochrona zdrowia, kultura, ochrona dziedzictwa narodowego, obrona narodowa – 424 000 tys. zł. Działalność dydaktyczno-badawcza w szkolnictwie wyższym i nauce to jest ponad 16 000 000 tys. zł, pomoc dla studentów, doktorantów – 1 500 000 tys. zł. I tutaj istotne jest, że Narodowe Centrum Nauki to jest prawie 1 500 000 tys. zł, wzrost w stosunku do roku ubiegłego aż o 12%. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – ponad 1 000 000 tys. zł, wzrost o 12,8%. Współpraca z zagranicą – 596 000 tys. zł, programy ministra – 450 000 tys. zł, Sieć Badawcza Łukasiewicz – 380 000 tys. zł i tu jest wzrost o prawie 45%, czyli bardzo duży.

Dotacja podmiotowa dla Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej to jest 166 000 tys. zł i tu jest wzrost o 38%. Zasilenie funduszu kredytów studenckich – 9000 tys. zł. Finansowanie tych wszystkich podmiotów – które funkcjonują, tworząc ten system szkolnictwa wyższego i nauki – a mianowicie: Biura Rady Doskonałości Naukowej, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Parlamentu Studentów, Krajowej Reprezentacji Doktorantów, Rady Głównej Nauki Szkolnictwa Wyższego 260 000 tys. zł na dotacje celowe na zadania zlecone Ośrodkowi Przetwarzania Informacji.

Istotna pozycja to wydatki bieżące – 364 000 tys. zł. Tutaj są też składki, kwestie płacowe, dotacja Centrum Nauki Kopernik, Muzeum Techniki wzrost o 31%. Tutaj już może nie wchodząc w szczegóły… W obszarze wydatków majątkowych to jest 48 000 tys. zł na zakupy inwestycyjne Centrum Nauki Kopernik. To jest nowa i istotna rzecz, dlatego zwracam na to uwagę. Strefa Odkrywania Wyobraźni i Aktywności, w skrócie SOWA, to jest program przybliżający obecność Centrum Nauki Kopernik na obszarze całej Polski.

Część też istotna to są środki, które są wydatkami finansowanymi z udziałem środków Unii Europejskiej – to jest blisko 5 000 000 tys. zł. I tutaj gros tych środków – 4 787 000 tys. zł – to są środki, które będą wydatkowane przez NCBR.

Wynagrodzenia – wzrost o 7%. Tutaj już nie będę wchodził w szczegóły, bo oczywiście mamy to wszystko rozpisane. Dotacje podmiotowe, celowe: Narodowe Centrum Nauki – 41 000 tys. zł, NCBR – 90 000 tys. zł, NAWA – 16 000 tys. zł, tutaj też są wyszczególnione kwestie dotacji dla Parlamentu Studentów, Centrum Nauki Kopernik, Narodowego Muzeum Techniki. Na dotacje celowe w części 28 przeznaczono blisko 4 000 000 tys. zł. Największym beneficjentem jest Narodowe Centrum Nauki – 1 393 000 tys. zł, NCBR – prawie 1 000 000 tys. zł, NAWA – podkreślę, że to jest 150 000 tys. zł, ale notujemy wzrost aż o 42%. Myślę, że to jest dobra informacja po tym czasie pandemii, tak że na to zwracam uwagę, bo to jest duży wzrost. Oczywiście to, co już akcentowałem, Centrum Nauki Kopernik poprzez te nowe zaangażowania notujemy też wzrost o 252%.

Ostatni punkt w tej części to są programy wieloletnie. To jest kontynuacja takiego programu już trochę wiekowego, bo aż z 2019 r., czyli wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa warunków pracy” – 11 000 tys. zł. I program, który też od wielu lat nam towarzyszy, program specjalny dla Uniwersytetu Warszawskiego od 2016 r. Na 2022 r. zaplanowana kwota to 187 000 tys. zł. W tej części to tyle.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Jeszcze mam pytanie. Czy przedstawiciele agencji wykonawczych chcieliby coś dodać do wystąpienia pana ministra? Narodowe Centrum Badań i Rozwoju? Jest z nami pani Blanka Małys i…

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Można dziękować, bo te wzrosty są istotne.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Panie ministrze, już formalnie się zapytam. Jeśli państwo uważacie, że…

Zastępca dyrektora Biura Finansów i Księgowości Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Blanka Małys:

Będziemy odpowiadać na pytania.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Lepiej odpowiadać na pytania. Dobrze, więc…

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Zapamiętam to sobie, kto nie chciał podziękować.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Rzeczywiście te wzrosty są znaczące, panie ministrze, to bardzo cieszy.

Niestety pani poseł koreferent Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, wiceprzewodnicząca naszej podkomisji, ze względów chorobowych nie może uczestniczyć w posiedzeniu, ale przedstawiła koreferat. Pozwolę sobie zadać dwa pytania z jej koreferatu.

Jedno dotyczy działu 750. Ona pisze w ten sposób: „Wydatki w tym sektorze mają być przeznaczone m.in. na utrzymanie i remont gmachu ministerstwa. Korzystając z okazji, chciałabym zapytać przedstawiciela ministerstwa, czy planuje remont siedziby MEiN. Jeśli tak, to w jakim zakresie i ile on ma kosztować”.

Tu wprawdzie pan minister wspomniał, że planowane są 7-procentowe podwyżki płac w następnym roku, ale też mamy takie pytanie… Czy – tu już znamy odpowiedź – w roku 2022 przewidziane są podwyżki dla pracowników naukowych oraz administracyjnych w państwowych jednostkach budżetowych ujętych częścią 28 projektu budżetu oraz Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Narodowym Centrum Nauki, Narodowym Agencji Wymiany Akademickiej i Centrum Łukasiewicz i jaka jest ich skala?

Pozwolę sobie jeszcze dodać pytanie, bo mamy początek tej niezwykle ważnej inwestycji SOWA, panie ministrze, i jak to nam się rozwija, ale to tak w kilku słowach… Jakby pan minister mógł, czy ewentualnie przedstawiciele innych instytucji mogli, nam przybliżyć, jak wygląda ten rozwój. To może tę turę zamknijmy, jeżeli będą dalsze pytania, to zaraz państwa poprosimy.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

W samym budynku planujemy remont strefy wejściowej. W tej chwili trwają jeszcze analizy projektowe i… Remont z nadzieją, że powrót po pandemii będzie wymagał większych spotkań… W budynku przy ulicy Hożej mamy taką dużą salę na pierwszym piętrze i przewidujemy, łącznie z wentylacją mechaniczną, na te cele, jeśli chodzi o tę salę, 600 tys. zł, a 300 tys. zł na wspomniane już wejście główne. To są takie dwa istotne punkty. Tak, o sali 117 też już wspominałem, to jeszcze raz… Na tę salę 117, przepraszam, tam jest 700 tys. zł.

Natomiast w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka zaplanowano kwotę 47 300 tys. zł. To jest wzrost o 3000 tys. zł, czyli 7%. Z tego na wynagrodzenia osobowe kwotę 43 900 tys. zł. Są w dwóch działach budżetowych w dziale 730 – 3700 tys. zł, to jest wzrost o 9%, i w dziale 750 wzrost o 6,9%. W dziale 730 przykładowo Rada Doskonałości Naukowej – wzrost o 7%, biuro Polskiej Komisji Akredytacyjnej – wzrost o 10%.

Natomiast, jeśli chodzi o jakąś istotną kwotę, jeśli chodzi o podwyżki w całym systemie, to na ten moment niestety nie mam dobrej wiadomości. Jest konsekwentnie… Obecny skutek już całoroczny tej podwyżki, która była na jesieni ubiegłego roku, oczywiście teraz w skali całego roku będzie odzwierciedlona w 2022 r. Tutaj mamy wystąpienia i związków zawodowych i z poszczególnych uczelni, żeby podjąć starania, żeby jeszcze jakieś środki wygospodarować. To jest poziom taki, że na wyrównanie to by było potrzebne 648 000 tys. zł. Natomiast w skali całego roku to się zbliża do poziomu 800 000 tys. zł, jeśli mówimy o takiej podwyżce, która tu była, 6%.

SOWA – w tej chwili ten program jest w fazie przygotowań, czyli są prace kompetencyjne i wybór tego, co ma być prezentowane, co może być wytworzone w samym Centrum Nauki Kopernik. Chcielibyśmy, żeby to było też takie wzmocnienie samego centrum przez możliwości realizacyjne. Tutaj jest ta kwota 48 300 tys. zł. Jak państwo pamiętacie, pierwszy taki pilotaż ogłoszono w tamtym roku, to był Piotrków Trybunalski, to tu już nastąpiło otwarcie. Odbiór jest dobry. Będziemy z nimi w kontakcie,

będziemy zbierać informacje i na podstawie tego, jak najprecyzyjniej planować tę kwotę. Ona odzwierciedla te doświadczenia, które są po tym pilotażu. Być może, że też niektóre samorządy będą więcej oczekiwały, dialog, czy są w stanie jeszcze dołożyć do tej kwoty. To będzie tworzyło cały obraz. Myślę, że będzie chyba zasadne, żebyśmy… Czy może na Komisji można by było poprosić przedstawicieli centrum, żeby może przybliżyli ten temat…

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Żebyśmy odwiedzili strefę SOWA najlepiej… Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Otwieram dyskusję odnośnie do tych punktów. Czy ktoś z państwa chce zadać pytanie? Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność" UW Julian Srebrny:

Ja nie jestem posłem.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo proszę, Julian Srebrny, przedstawiciel NSZZ „Solidarność" Uniwersytetu Warszawskiego.

Wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność" UW Julian Srebrny:

Szanowny panie ministrze, szanowni państwo, mam jedną uwagę. To znaczy zaskoczyło mnie, że pan minister powiedział o 7-procentowej podwyżce. Teraz się okazało, że to jest, nawet nie wiem, czy dla 1000 osób, wobec tego nawet nie wiem, czy… Przepraszam, że tak to może brzmi nieelegancko. Zaskoczony jestem, że pan minister o tym wspomniał, bo to jest żadna podwyżka, to jest dla bardzo elitarnych grup. Nie mam nic przeciwko tej podwyżce. Bardzo pochwalam tak samo wzrost nakładów na Centrum Nauki Kopernik, bo to jest naprawdę inwestycja w naszą młodzież. Ale uważam, że – patrząc na poziom, który reprezentuje polska nauka i polskie szkolnictwo wyższe – dokładnie w tym samym stopniu powinny wzrosnąć nakłady na uczelnie i instytuty naukowe. Niestety nic takiego nie ma.

Druga rzecz. Musimy pamiętać o tym rozdziale: Fundusze Europejskie i stabilne fundusze budżetowe. Fundusze Europejskie można wydać na inwestycje jednorazowo, ale coś, co stabilizuje sytuację, powoduje to, że nie będzie narastania długów i po jakichś kilku latach nie będzie w ogóle jak tego zrekompensować, bo to są bardzo duże kwoty, to jest bardzo źle… Jako przykład chcę podać, że wraz z uchwaleniem nowej ustawy o szkolnictwie wyższym – my ją bardzo krytykowaliśmy, ale tam był jeden niezły punkt, poza tym, że podniesiono rangę doktorantów – zaczęto wszystko normować do minimalnego wynagrodzenia profesora. Wobec tego w części uczelni regulaminy wynagradzania regulowały minimalne płace na wszystkich stanowiskach w stosunku do tego minimalnego wynagrodzenia profesora. Niestety od 2018 r. to wynagrodzenie nie drgnęło. I mimo że była nawet pod koniec 2020 r. podwyżka, to to wynagrodzenie nie drgnęło. Czyli pewien porządek, który udało się zaprowadzić w wynagrodzeniach, nagle się rozchwiał. Teraz w latach 2020–2021 jest to samo, na 2022 r. nic nie ma o podwyżce, a wszyscy szacują inflację na poziomie 6%. Niech będzie 5%, ale wobec tego uważamy, że coś jest bardzo źle… Albo państwo w ministerstwie jesteście za słabi na poziomie rządowym, albo po prostu wszyscy lekceważą nas – środowisko naukowe i szkolnictwo wyższe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Dziękujemy bardzo.

Czy są jakieś pytania do pana ministra? Jeżeli nie, to czy pan minister chciałby się odnieść?

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Tak, krótko. Oczywiście mówiąc o kwotach, podałem oczywiście te kwoty w części 28, które dotyczą państwowych jednostek budżetowych. Podałem też tę informację, przecież nie ukrywając, że na razie ten dialog z ministrem finansów… Pomimo że do premiera, do ministerstwa finansów docierają wystąpienia związków, dociera wystąpienie KRASP-u – na przedostatnim posiedzeniu KRASP-u o tym dyskutowaliśmy – prezentuję, co jest w budżecie. Nie mogę, że tak powiem, zmyślić czegoś innego, co lepiej by się

sprzedało. Pokazuję na dzisiaj, co mamy w tym budżecie, i prezentuję ten konkretny projekt budżetu. Jak pamiętamy, ubiegły rok zaowocował pewną dynamiką. Miejmy nadzieję, że jakieś możliwości się pojawią. Na pewno z poziomu ministerstwa te kwestie artykułujemy, nawet dzisiaj to było przedmiotem rozmowy na kierownictwie… Tak że tyle mogę powiedzieć.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność" UW Julian Srebrny:

Proszę moje wystąpienia potraktować jako apel do posłów, żeby coś zrobili w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Dobrze, dziękujemy bardzo.

Przechodzimy, szanowni państwo, do punktu piątego – Polska Akademia Nauk. Proszę o zabranie głosu kanclerza Polskiej Akademii Nauk pana Tadeusza Latałę.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

To znaczy trochę przeskoczyliśmy, ale nie protestuję. Jak już jesteśmy w Polskiej Akademii Nauk, to znaczy, że przyspieszyliśmy. To ja już nie będę, że tak powiem, komentował, ale dobrze…

Kanclerz Polskiej Akademii Nauk Tadeusz Latała:

Szanowny panie przewodniczący, szanowny panie ministrze, szanowna Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić budżet Polskiej Akademii Nauk na 2022 r. Raczej byłem przygotowany na to, żeby zadać pytania panu ministrowi – dlaczego ten budżet jest taki, jaki jest – ale spróbuję go tu zreferować, a potem ewentualnie zadać pytanie.

Szanowni państwo, wydatki w ustawie budżetowej w części 67 na rok 2022 zaplanowane są w kwocie 105 899 tys. zł. Obejmują one następujące pozycje: działalność organów i korporacji uczonych – 17 855 tys. zł, koszty działalności pomocniczych jednostek naukowych akademii i innych jednostek organizacyjnych akademii to kwota 39 678 tys. zł. Następnie tzw. pozostała działalność to jest 32 086 tys. zł. Te pozostałe koszty obejmują: finansowanie działalności kancelarii akademii to jest 23 359 tys. zł. Program stypendialny „PASIFIC" – 2923 tys. zł. Oczywiście ta kwota obejmuje obsługę administracyjną tego projektu. Oddzielnie są natomiast zapisane kwoty na to dofinansowanie do tego projektu oczywiście ze środków Unii Europejskiej w części, która będzie przekazywała do Instytutu PAN niebezpośrednio na finansowanie PAN rozumianej jako osoba prawna i za chwilę tę kwotę przytoczę. Następnie oczywiście są środki wyodrębnione na tę działalność upowszechniającą i promującą naukę, to jest 1230 tys. zł. Współpraca naukowa z zagranicą to jest 3300 tys. zł oraz dofinansowanie działalności Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie na kwotę 1274 tys. zł.

Ogólnie można powiedzieć, że wydatki na finansowanie działalności PAN w 2022 r. rosną o 15,3%. Przy czym chciałbym wskazać, że z tej kwoty 11 971 tys. zł… To jest kwota, o której wspomniałem wcześniej na dofinansowanie pobytów stypendialnych w jednostkach naukowych akademii. Jeżeli porównać oczywiście finansowanie akademii w roku 2021 i 2022, to ten wzrost jest na poziomie niewiele przekraczającym 2%, więc oczywiście gdy się patrzy czy słucha tej informacji pana ministra o wzroście finansowania Centrum Łukasiewicz 45% czy Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – 38%, to te 2% akademii jest bardzo niewielką kwotą. I oczywiście jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że w roku 2021 odbędą się wybory uzupełniające do korporacji uczonych – co oczywiście spowoduje ponad milionowy wzrost kosztów związanych z finansowaniem działalności organów i korporacji uczonych PAN – to powoduje, że finansowanie jednostek organizacyjnych akademii tj. biblioteki, muzea, ogród botaniczny, stacje zagraniczne tam będzie spadek finansowania tych jednostek na poziomie 1,1. To oczywiście jest niepokojące w świetle tej informacji czy tej wiedzy, którą posiadamy, o poziomie inflacji.

Na dzień dzisiejszy mamy taką sytuację, że brakuje nam w tym budżecie co najmniej 4000 tys. zł, żeby zaspokoić finansowanie tych jednostek w obecności prawnej. To są dosyć znane i niezwykle ważne jednostki akademii. Państwo z pewnością zetknęliście się z takimi jednostkami lub informacją o takich jednostkach jak Biblioteka Gdańska

PAN, Biblioteka Kórnicka PAN, archiwa w Warszawie, w Krakowie współfinansowane z Polską Akademią Umiejętności. Będzie mi niezwykle trudno przekazać tę informację dyrektorom tych jednostek, że nakłady w 2022 r. na finansowanie działalności tych jednostek będą niższe niż w 2021 r. Stąd też oczywiście, jeżeli byłyby możliwe zmiany finansowania akademii w trakcie prac parlamentarnych, to oczywiście bardzo bym prosił o pochylenie się nad tą kwestią. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Dziękuje, panie kanclerzu.

Niestety nie ma pani koreferent pani Joanny Fabisiak. Nie zostawiła też swojego koreferatu, więc trudno mi się do tego odnieść, ale otwieram dyskusję. Czy państwo posłowie i szanowni goście mają jakieś pytania? Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność" UW Julian Srebrny:

Przepraszam bardzo, bo też mam upoważnienie od kolegów z Polskiej Akademii Nauk. Nie bardzo rozumiem… Państwo dyskutujecie o budżecie bardzo wąskim, dotyczącym korporacji i paru jednostek, a budżety instytutów Polskiej Akademii Nauk, które zresztą mniej więc 500 000 tys. zł powinny wynosić, o tym się w ogóle nie dyskutuje. Nawet w komunikacie przedstawiciela prezydium PAN w ogóle tego nie ma. Więc mi się wydaje, że coś tu jest w tej strukturze zadziwiające. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Proszę, jeszcze pan kanclerz.

Kanclerz PAN Tadeusz Latała:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, oczywiście środki na finansowanie PAN są zapisane w rozdziale 28 i my w tej chwili przeszliśmy do części 67, więc w moim wystąpieniu nie było ani słowa o finansowaniu instytutów Polskiej Agencji Nauk. Ta informacja, którą przedstawił pan minister, była na bardzo dużym poziomie ogólności i tam w ogóle ta kwota nie została wyodrębniona. Średnio statystycznie w roku, w subwencjach dla instytutów jest to kwota około chyba 700 czy może…

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Na przyszły rok to jest 825 000 tys. zł.

Kanclerz PAN Tadeusz Latała:

Tak, to tak tytułem wyjaśnienia tylko.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Tak, my wiemy, że ten budżet PAN-u jest zawsze rozdzielony, jest w dwóch oddzielnych działach.

Czy pan minister chciałby się jeszcze do tego odnieść?

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

To znaczy podałem kwotę… Rozumiem też sytuację, ponieważ w ostatnim czasie… Zresztą Komisja pracowała nad tym wzrostem o 1 000 000 tys. zł. Ten miliard zgodnie z ustaleniami z ministrem finansów, z Radą Ministrów, był skierowany bezpośrednio do podległych jednostek. Rozumiem, że szczególnie ta kwota związana z instytutami Łukasiewicza pobudziła dyskusję. Po pojawieniu się tej kwoty nastąpiło wystąpienie pana prezesa i, powiedzmy, ta dyskusja się ożywiła. Tak jak mówię… Jeśli chodzi o instytuty, to jest 825 000 tys. zł i tu faktycznie nie ma jakiegoś istotnego wzrostu. Być może trzeba znaleźć formułę pogłębienia tego dialogu, bo my mamy jakieś wystąpienia sytuacyjne, awaryjne czasami pojedynczych instytutów, a tych instytutów jest przecież 68. Natomiast takiej kompleksowej analizy, która by pokazała właśnie tak przekrojowo całą sytuację i była bądź przez radę dyrektorów, bądź przez samą korporację… Myślę, że jest tutaj przestrzeń do kontynuowania dialogu, co zrobić. Bo tak jak mówię, te 100 000 tys. zł bardzo mocno pobudziło i wyobraźnię, i dyskusję, ale jak wiemy, projekt budżetu był przedstawiony przed tym wzrostem. Dzisiaj możemy zakomunikować, jaka kwota jest przewidziana jako subwencja dla instytutów.

Natomiast też jasne jest, że są różne sytuacje w instytutach. Przeznaczamy czasami na instytuty środki związane z sytuacją awaryjną, czasami przeznaczamy środki zwią-

zane z zakupami aparaturowymi na indywidualne wystąpienia poszczególnych instytutów. Te instytuty są instytutami o różnym charakterze, niektóre mają możliwość „zarobienia" dodatkowych środków, niektóre – może z tego obszaru bardziej humanistyki – niekoniecznie. Tak że tu jest duża rozpiętość, jeśli chodzi o możliwości, a tym samym potrzeby budżetowe. I powiedzmy, że 100 000 tys. zł to są inwestycje, a pozostałe to są kwestie związane z wydatkami bieżącymi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Szanowni państwo, przechodzimy do punktu szóstego – część budżetowa 30 – Oświata i wychowanie. Bardzo proszę pana ministra o zabranie głosu.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

W projekcie budżetu wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą zaplanowano w wysokości 62 259 000 tys. zł. To jest wzrost nakładów o 9,1% do zaplanowanych na rok 2021. Środki na zadania oświatowe są zaplanowane w budżetach właściwych ministrów, wojewodów, tam możemy mówić o wzroście ponad 5%. I też mamy środki, które są zaplanowane w rezerwie. W części 30 dochody to jest 7000 tys. zł – to pozwolicie państwo, że tak jak zwykle to pominiemy.

Wydatki budżetu państwa w części 30 to jest kwota 488 000 tys. zł, wzrost o 4% w stosunku do ustawy budżetowej z 2021 r. Na tę kwotę składają się środki w dziale 801 Oświata i wychowanie – 418 186 tys. zł. W szkolnictwie polskim za granicą – 45 000 tys. zł tu też ze szczegółowym rozpisaniem i przeznaczeniem. Jednostki pomocnicze szkolnictwa – 25 880 tys. zł, prawie 203 000 tys. zł na funkcjonowanie komisji egzaminacyjnych, dokształcanie, doskonalenie nauczycieli – prawie 57 000 tys. zł. Te wydatki pozwalają na stabilne funkcjonowanie dwóch jednostek podległych ministerstwu – Ośrodka Rozwoju i Edukacji oraz Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. Są też środki, które pozwalają współfinansować wydatki w ramach środków unijnych na już mniejsze kwoty część badawczo-rozwojową blisko 3000 tys. zł. Pozostała działalność – tam są nagrody, różne składki i dofinansowanie olimpiad – środki przeznaczone na te cele w pozostałej działalności to jest ponad 83 000 tys. zł, administracja publiczna – 53 000 tys. zł w dziale 750. Myślę, że jeszcze może ochrona zdrowia – ponad 3000 tys. zł – programy edukacyjne, wychowawcze, profilaktyczne. Kolonie, obozy – 900 tys. zł, kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej 485 tys. zł, 1200 tys. zł na pomoc materialną dla uczniów o charakterze motywacyjnym. Kultura i ochrona dziedzictwa ponad 10 000 tys. zł. Tutaj jest jeszcze kontynuacja tego partycypowania, jeśli chodzi o Centrum Nauki Kopernik.

W części Oświata i wychowanie wynagrodzenia osobowe z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym – blisko 149 000 tys. zł, czyli w porównaniu z nowelizacją ustawy budżetowej na 2021 rok to jest ponad 4% wzrostu. Dotacje podmiotowe – kwota ponad 10 000 tys. zł już wspomniane Centrum Nauki Kopernik. To tak w przeglądowym skrócie.

Przechodząc pewnie do istotnego pytania, państwo wiecie, że trwają rozmowy… Rozmowy dotyczące zmian systemowych, strukturalnych, ale one są połączone z ewentualnie dodatkowymi środkami. Na ten moment w tym projekcie budżetu w rezerwie 29 mamy przeznaczoną kwotę – właśnie na sfinansowanie przynajmniej w jakiejś istotnej części tych rozważań – 3 800 000 tys. zł…

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MEiN Elżbieta Żebrowska:

Milionów, 3800 tys. zł.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Milionów, przepraszam, 3800 tys. zł.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Ale, panie ministrze, rezerwa to będzie kolejny punkt, tak że na razie bardzo dziękuję panu ministrowi.

Bardzo proszę pana przewodniczącego posła Sławomira Skwarka o zabranie głosu.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie i panowie posłowie, zazwyczaj ta część nie budzi jakichś większych emocji. Mam przyjemność – już chyba po raz trzeci – być posłem koreferentem, niemniej jednak chciałbym zapytać się… Z Biura Analiz Sejmowych są pozytywne konkluzje. Chciałbym zapytać się o dwie rzeczy, które już pan minister tutaj powiedział. Pierwsza to o dotację podmiotową dla Centrum Nauki Kopernik spełniającego jednak bardzo ważną rolę edukacyjną… Bo przecież będziemy budować małe centra nauki Kopernik w ramach programu „Polski ład". Opinia BAS-u pokazuje, że dotacja podmiotowa została zaplanowana w wysokości 10 700 tys. zł, to jest na poziomie roku 2021, czyli rozumiem, że ona wystarczy, spełni wszelkie kryteria. Centrum Nauki Kopernik będzie zadowolone z tej wysokości dotacji w kolejnym roku.

Druga część mojego pytania … Drugie moje pytanie, to w bieżącym roku ministerstwo wdrożyło bardzo fajny, ciekawy program – mówię to jako stary nauczyciel i ten, który korzystał z wielu wycieczek – chodzi mi o program „Poznaj Polskę". Ile ministerstwo planuje przeznaczyć pieniędzy na ten program w kolejnym roku?

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Jak państwo wiecie, będziemy reagować elastycznie. Zaczynając od odpowiedzi na to drugie pytanie, przewidujemy 100 000 tys. zł. Jak pamiętamy, w pierwszym rzucie było 10 000 tys. zł, później było zwiększenie do 25 000 tys. zł, teraz było kolejne zwiększenie. Biorąc pod uwagę aurę, będziemy patrzeć, ile jeszcze w tym roku wydamy, ale tam jest możliwość przejścia… Biorąc pod uwagę rezerwę, jak się program będzie rozwijał, wydaje się, że ten poziom 100 000 tys. zł jest całkiem realny. Nie było problemu przy tym pierwszym dobrym starcie, żeby te kolejne środki się znalazły. Jeżeli taki rozwój będzie, będziemy elastycznie reagować, ale myślę, że ta kwota – w tej chwili już przewidziana – jest bardzo znacząca.

Jeśli chodzi o Centrum Nauki Kopernik, to te 10 000 tys. zł, które tutaj widzimy, to jest taka klasyka, która trwa już od jakiegoś czasu. Jeszcze jak ministerstwa były odrębne, to było 10 000 tys. zł, tak zaokrąglając, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego 10 000 tys. zł, Ministerstwa Edukacji Narodowej – 10 000 tys. zł m.st. Warszawy. To jest tutaj w tym kluczu na bieżącą działalność, natomiast w kluczu właśnie tym inwestycyjno-rozwojowym SOWA, to tak jak wspomniałem, w tej części 28 mamy te istotne środki.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Dobrze.

Czy państwo mają jeszcze jakieś pytania? Jeżeli nie, to tylko powiem taką swoją uwagę. Rzeczywiście obserwujemy, że ten program „Poznaj Polskę" jest bardzo dobrze przyjęty przez szkoły i cieszymy się, że ta dużo większa kwota 100 000 tys. zł została zaplanowana i na pewno zostanie przez uczniów – jeżeli nie będzie jakichś tam przeciwności związanych z pandemią – wykorzystana dobrze.

Szanowni państwo, przechodzimy do punktów 8 i 9 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego. Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Część oświatowa subwencji ogólnych dla jednostek samorządu terytorialnego wynosi 53 365 000 tys. zł – wzrost o 1 329 000 tys. zł, czyli 2,6%. Ten wzrost odzwierciedla skutek finansowy w zakresie etatów nauczycieli – 142 000 tys. zł, odzwierciedla wzrost liczby dzieci niepełnosprawnych – 600 000 tys. Wzrost dotacji dla szkół, placówek prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego o 526 000 tys. zł. Pozostałe to jest 62 000 tys. zł. I jak wiemy, podział tutaj jest algorytmiczny i w tym podziale dla gmin naliczone są 32 679 000 tys. zł, dla powiatów – 19 755 000 tys. zł, dla województw – 665 000 tys. zł. Oczywiście ten łączny wzrost odzwierciedla wzrosty w tych poszczególnych grupach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Bardzo proszę o zabranie głosu przez koreferenta, panią poseł Agnieszkę Górską.

Poseł Agnieszka Górska (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, panie przewodniczący, szanowni państwo, w zasadzie większych pytań nie mam, niemniej jednak interesuje mnie edukacja domowa, jakie to są nakłady, bo nie odnotowałam w materiałach. Tak że to moje pierwsze pytanie dotyczy edukacji domowej. Bo wiemy, że wskaźnik został zmieniony, ale chciałabym poznać kwotę, jaka jest przeznaczona po tych zmianach na budżet 2022 r.

Drugie moje pytanie jest odnośnie do sytuacji niżu demograficznego. Czy ta sytuacja nadal się utrzymuje? W latach 2000–2012 liczba uczniów zmalała aż o 1 mln uczniów w systemie. Jak sytuacja wygląda dzisiaj? To pytanie jest też związane z liczbą etatów przeliczeniowych nauczycieli. Czy ten spadek pociągają również ewentualne zmiany niżu demograficznego, czy takiej sytuacji nie ma? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Jeśli chodzi o edukację domową, to kwota przewidziana jest ok. 20% większa niż była – 74 000 tys. zł. Natomiast, czy w tej chwili jesteśmy w stanie omówić tak obszerne pytanie związane z niżem demograficznym, to chyba byłby jakiś kłopot…

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Może pani poseł chodzi po prostu o liczbę etatów nauczycielskich…

Poseł Agnieszka Górska (PiS):

Tak, to się wiąże. Czy ta tendencja jest? Powiem szczerze, że dawno takich informacji nie mieliśmy. Jeśli jest problem, to proszę na piśmie.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Nie, to oddam głos, bo tu jakieś materiały źródłowe mamy, bo to już jest bardziej szczegółowe…

Dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym MEiN Jerzy Jakubczyk:

Bardzo dziękuję. Dzień dobry, Jerzy Jakubczyk, dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym.

Jeśli chodzi o przełożenie zmian demograficznych na liczbę etatów, które są uwzględniane przy podziale subwencji oświatowej, to póki co w systemie informacji oświatowej notujemy nieznaczny spadek w stosunku do roku bieżącego 2021 r. Jest on bardzo niewielki, bo na rok 2021 mieliśmy 523 tys. etatów subwencjonowanych, w tej chwili w systemie informacji oświatowej mamy wykazanych około 520 tys., więc jest to mniej tylko o 3 tys. i cały czas jeszcze trwa weryfikacja danych, uzupełnianie. Nie są to dane ostateczne, więc można też przyjąć, że jest to poziom roku bieżącego. Nie są tu widoczne jakieś zauważalne trendy polegające na istotnym zmniejszeniu. Natomiast, jeśli chodzi o liczbę uczniów, to tutaj też spadku nie notujemy, bo tak jak pan minister wspominał, jest lekki plus… Około 8 tys. uczniów przybyło w stosunku do roku poprzedniego, o około tyle wzrosła ta liczba uczniów objętych subwencją oświatową. W ujęciu procentowym to jest 0,2%, więc też to jest niewielka zmiana. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Cieszy, że liczba uczniów jednak urosła. Tak naprawdę tutaj w stosunku do etatów nauczycielskich istotniejsza jest liczba oddziałów. Nie zawsze ten spadek liczby uczniów przekłada się na zmniejszenie liczby oddziałów, bo generalnie te klasy są czasami odchudzane po prostu.

Czy są jeszcze jakieś pytania do pana ministra? Nie widzę.

Szanowni państwo, przechodzimy już do ostatniej części – część 85 – Budżety wojewodów i Rezerwy celowe z pozycji 11, 26, 29 i 52. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

W dochodach budżetowych – budżety wojewodów – jest przewidziana kwota 915 tys. zł. Natomiast wydatki łącznie to 337 170 tys. zł, wydatki bieżące – 336 790 tys. zł. I w takim podziale 308 982 tys. zł, to jest w dziale 801 – Oświata i wychowanie, natomiast w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – to jest 27 808 tys. zł. W ramach tych środków jest finansowanie statutowej działalności kuratorów oświaty, delegatur, nagrody dla nauczycieli, wspieranie organizacji doradztwa metodycznego, kolonii, obozów. W wydatkach majątkowych to jest niewielka kwota 380 tys. zł. Jak wiemy, to jest w takich szczególnych sytuacjach, bo tym aspektem zajmują się samorządy. Natomiast w budżetach, jeśli chodzi o wynagrodzenia osobowe… W budżetach 16 wojewodów łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym są zaplanowane środki w wysokości 163 453 tys. zł. 151 000 tys. zł to są wynagrodzenia osobowe i ponad 11 000 tys. zł wynagrodzenia roczne. To chyba… Rozdział tak przykładowo tylko, że w dziale 801 dla organizacji doradztwa metodycznego to jest kwota 76 000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Czy jeszcze coś pan minister chce dodać?

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Wszystko chyba.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo proszę o zabranie głosu koreferenta, pana posła Władysława Kurowskiego.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Panie ministrze, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, co prawda, jeżeli chodzi o budżet wojewodów po stronie dochodów, tutaj jest niewielka kwota ponad 900 tys. zł. Jest pewien trend wzrostowy 12%, bo w poprzednim roku było to 812 tys. zł. Moje pytanie jest takie, ponieważ jest dość duże zróżnicowanie pomiędzy tymi województwami w dochodach… Skąd się biorą aż takie duże różnice? W jednym miejscu jest 8 tys., w innym, największym, jest 409 tys. zł dochodów, a pośrednio gdzieś po kilkadziesiąt tysięcy złotych dochodów w poszczególnych województwach. To jest jedna sprawa.

Druga sprawa, jeżeli chodzi o dział Oświata i wychowanie, to przede wszystkim tam mamy tylko trzy pozycje w wydatkach majątkowych. Dwie dotyczą zakupu samochodów służbowych i jedna modernizacji dachu i elewacji zewnętrznej. Czy we wszystkich województwach jest tylko takie zapotrzebowanie, czy akurat tylko te zostały zaakceptowane na tym etapie budżetowania?

Pytanie jeszcze dotyczące wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych. Pan minister byłby uprzejmy powiedzieć, jaki jest planowany wzrost dla tych wynagrodzeń… Bo mamy ogólną kwotę, natomiast pytam o wzrost.

I w dziale 854 mamy w zasadzie jedną pozycję, która jest przydzielona w budżetach wojewodów, to są kwestie wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej. Rozumiem, że to jest na tym samym poziomie, który był w poprzednim roku? To tyle pytań co do budżetu wojewodów.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję.

Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

To znaczy, jeśli chodzi o płacowe, to jest wzrost o 4,4%. Jeśli chodzi o zróżnicowanie, to jest to zróżnicowanie wielkości kuratoriów. One odzwierciedlają liczbę placówek, które są do obsłużenia, liczbę koniecznych pracowników. Natomiast te kwestie majątkowe… Reagujemy na zgłoszenia wojewodów i tutaj praktycznie jest to inicjatywa z poziomu właśnie wojewodów. To jest zresztą część budżetu wojewodów i ona oczywiście jest odzwierciedleniem tego dialogu kurator – wojewoda. Te zakupy tutaj przedstawione odzwierciedlają najważniejsze potrzeby na najbliższy rok.

Kwota 21 708 tys. zł to jest edukacyjna opieka wychowawcza, realizacja zadań związanych z organizacją kolonii, obozów oraz innych form wypoczynku, też szkoleń młodzieży. Ta kwota według naszej wiedzy jest wystarczająca.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Dobrze, bardzo dziękuję, panie ministrze.

Czy są jeszcze jakieś pytania?

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Rozumiem, że rezerwy jeszcze będą omówione?

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Można dopytać jeszcze w sprawie rezerw, panie pośle. Bardzo prosimy.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Jeśli chodzi o kwestie rezerw, mamy tutaj cztery rezerwy znaczące, jeśli chodzi o pomoc uczniom, pomoc rodzicom, również oddziałujące na samorządy lokalne, choćby z tego względu, że wiele z tych rezerw jest, można powiedzieć, obsługiwana przez samorządy.

Pan minister wspomniał już wcześniej o jednej z tych rezerw, natomiast trzeba powiedzieć, że w zasadzie poziom tych rezerw jest porównywalny do roku poprzedniego. Jedynie ta rezerwa 52 – to jest zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego – notuje tutaj niewielki wzrost. Natomiast pozostałe są na pozycji roku poprzedniego. Od razu pytanie z tym związane: Czy ten poziom zaplanowany w rezerwach jest wystarczający?

Teraz już trochę bardziej szczegółowo. Mamy jedną rezerwę, to są stypendia prezesa Rady Ministrów i tutaj, jak rozumiem, pewnie większych problemów nie ma. Druga rezerwa 26 – to jest dosyć znacząca pozycja 734 000 tys. zł. Tu jest taki cały pakiet, można powiedzieć, pomocy dla uczniów, takiej pomocy socjalnej. Jest też kwestia podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych, ale też program „Aktywna tablica" – projekt dobrze oceniany przez samorządy. Jest tu też oczywiście Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, czyli doposażanie bibliotek. Ta rezerwa, o której też jeszcze mówiliśmy, którą kolega wspominał, to jest ta kwestia 100 000 tys. zł, czyli realizacja przedsięwzięć z zakresu edukacji patriotycznej i obywatelskiej dzieci i młodzieży z przeznaczeniem na finansowanie tego programu „Poznaj Polskę".

Mam pytanie do tej części w tej rezerwie akurat, ale dotyczącej realizacji zadań związanych z pomocą materialną w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Wiem, że jeśli chodzi o szczegóły, to jest to w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych, natomiast pytam, czy ta rezerwa jest wystarczająca. Tak jak mówię, wiem, że samorządy pewnie by liczyły na więcej, ponieważ jest ona wypłacana w stosunku do poszczególnego ucznia poprzez odpowiednie regulaminy, które są uchwalane przez samorządy. Jakie jest zdanie ministerstwa, jeśli chodzi o wystarczalność tej rezerwy?

Kwestia podręczników – to myślę, że jest już realizowana któryś rok z kolei i chyba nie ma większych problemów z jej realizacją. Co prawda jest to dosyć duże zadanie dla samorządów, pewnie im również należy się podziękowanie za realizację tego zadania.

Dochodzę do tej najbardziej znaczącej części, nowej w tej chwili, do tych zmian systemowych – finansowanie jednostek samorządu terytorialnego, w tym finansowanie zadań oświatowych. Przy czym ta część rezerwy, ta, o której w tej chwili mówię, ma w sobie takie różne komponenty. Stąd rodzi się pytanie kierowane tutaj do pana ministra: Jaki jest poziom środków w ramach tej rezerwy, który planuje się przeznaczyć na sfinansowanie skutków planowanych zmian w 2022 r.? Między innymi w zakresie edukacji włączającej – to jest zatrudnienie specjalistów w przedszkolach, szkołach oraz środki na pomoc psychologiczno-pedagogiczną, środki na dostosowanie organizacji procesu kształcenia uczniów wymagających dodatkowego wsparcia. Oczywiście tu jest dodatkowa sprawa – ta, o której pan minister wspomniał – to jest finansowanie skutków planowanych zmian w pragmatyce zawodowej nauczyciela. Rozumiem, że ta kwota 3 800 000 tys. zł zawiera nie tylko tę ostatnią, o której pan minister wspomniał, ale również te wcześniejsze, które w tej chwili wspomniałem. Jeżeli można by było powiedzieć, jakie ewentualnie kwoty będą przydzielone do poszczególnych sekwencji, które tu wymieniłem, to będę wdzięczny.

Ostania rezerwa to jest 52 i tutaj można powiedzieć, że notuje się wzrost w tej rezerwie. To jest 1 610 000 tys. zł. Wzrost jest może niewielki, ale 26 000 tys. zł, to jest 1,6. To jest kwestia dostępności wychowania przedszkolnego. To jest rezerwa, która finansuje dotacje dla dzieci do 5 lat, a w zasadzie 6 lat. Moje pytanie jest związane z tym: Czy wzrost tej rezerwy jest związany ze zwiększeniem samej dotacji na pojedynczego ucznia, czy ona jest związana ze zwiększeniem liczby uczniów objętych tą rezerwą w wychowaniu przedszkolnym? To może tyle, jeśli chodzi o te pytania.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

To najskromniejszy, ale tak naprawdę… że tak powiem, zaowocował pan pytaniami. Jeśli chodzi o stypendia, 23 160 tys. zł to kwota wystarczająca. Doświadczenia pokazują, że jest duże prawdopodobieństwo, że jeszcze zostanie jakiś margines bezpieczeństwa niewydatkowany. Podobnie, jeśli chodzi o 238 000 tys. zł związanych z zasiłkami szkolnymi, też stypendialne… Doświadczenie lat ubiegłych, jeśli chodzi o podręczniki, pozwala patrzeć ze spokojem na to, że kwota 34 000 tys. zł będzie kwotą wystarczającą. Jeszcze mamy 18 000 tys. zł, żeby w sposób szczególny wesprzeć uczniów niepełnosprawnych. Natomiast „Poznaj Polskę" – tu już mówiliśmy o tych 100 000 tys. zł. Dostępność wychowania przedszkolnego – 1 610 000 tys. zł powinien wystarczyć. Natomiast, czy mamy liczbę dzieci gdzieś w tych naszych materiałach, tobym skłamał, jeślibym powiedział, że na pewno mamy. Natomiast 3 812 000 tys. zł… Tak, ale chodziło o to, ile dzieci jest objętych, to… 1069 tys.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Czy to jest zwiększenie czy zmniejszenie liczby dzieci w stosunku do poprzedniego roku?

Dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym MEiN Jerzy Jakubczyk:

Jest to zwiększenie w stosunku do poprzedniego roku, bo też kwota na dziecko wzrasta.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

To jest wzrost z 1471 zł na 1506 zł – taki wzrost na dziecko. W tych 3 812 000 tys. zł – 3 000 000 tys. zł na ten moment są zabezpieczone na te kwestie płacowe. Oczywiście w zależności od wersji to może być jeszcze daleko niewystarczająca kwota, ale jak państwo wiecie, trudno to było przewidzieć, bo te rozmowy, pewnie niezwykle ważne, zaowocowały, ale już po pojawieniu się projektu. Według takiej oceny to przy tym maksymalnym wariancie, o którym była mowa, to może to być połowa potrzebnych środków na te wszystkie korekty. Przy proponowanych podwyżkach ponad 30-procentowych, jak się te wszystkie rozmowy zakończą, zobaczymy. Na ten moment ta kwota też jest istotna. Ona pozwala na rozpoczęcie tych aktywności z każdą wersją… Oczywiście środki na Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa też. To są rzeczy, których kontynuacja sprawia, że w oparciu o doświadczenie lat poprzednich jesteśmy je w stanie w miarę precyzyjnie zaplanować. Tak jak mówię, raczej większość, oprócz tych płacowych kwestii, z taką spokojną nadwyżką. Lepiej, żeby zostało, niż żeby szukać.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Jeszcze jedno pytanie uzupełniające, jeśli można…

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Jeszcze sprawdziliśmy, że liczba dzieci rok do roku wzrosła o 30 tys.

Poseł Agnieszka Górska (PiS):

Przedszkolne, tak?

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

Przedszkolne, tak. Tu jest 1069 tys., a było 1039 tys.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Przy czym, jeśli porównujemy teraz samą dotację na jednego ucznia, to mamy wzrost o 2,4%, natomiast wzrost rezerwy jest tylko o 1,6%. No to wygląda na to, że powinno być w sumie tych dzieci mniej. Dlatego pytałem o ten wskaźnik.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

W odniesieniu do tych przewidzianych na jedno dziecko przy tej kwocie… Na ucznia 1506 zł, mamy 1069 tys. uczniów i kwota przewidziana to jest 1 610 000 tys. zł. To jest proste przeliczenie tej nowej stawki na ucznia razy 1069 tys. uczniów.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

Może wyjaśnimy to jeszcze…

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Władysław Kurowski (PiS):

…w kuluarach.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

W kuluarach, dobrze.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Szanowni państwo, jeżeli nie ma, to stwierdzam, że porządek dzienny został wyczerpany. Bardzo dziękuję panu ministrowi i przedstawicielom ministerstwa za przekazanie tych wszystkich informacji. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu MEiN Wojciech Murdzek:

I panu przewodniczącemu. Jak wszyscy wszystkim, to jakiś porządek musi być.

Przewodniczący poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Dziękuję sekretariatowi Komisji oczywiście i państwu posłom, którzy dotrwali z kworum do końca.

Zamykam posiedzenie podkomisji.